

Nem kell nyelvvizsga a diplomához, ha anyád a dékán jobbkeze

ROVÓ ATTILA

2016.10.12. 06:45

Nagyon ritka könnyítést kapott a szegedi egyetemen egy hallgató: a dékán nyelvvizsga nélkül is odaadta neki a diplomát egy krónikus betegségeire hivatkozva. A dologgal két bökkenő van: a felsőoktatási jogszabályok nem ismernek ilyen betegséget, a hallgató pedig a dékáni hivatalvezető lánya.

” | Dékáni méltányosságból engedélyezem az oklevelek kiadását

- írta egy 2014-es levelében a Szegedi Tudományegyetem Zeneművészeti Karának vezetője, Tóth Péter egy hallgató kérelmére. A zongora és zenetanári szakokon tanuló nő annak ellenére kérte a diplomái kiadását, hogy nincs az oklevél feltételeként előírt középfokú nyelvvizsgálója. Ezt engedélyezte az említett levelében Tóth.

Ám a kérelmező nem egy átlagos hallgató volt, hanem a dékáni hivatal vezetőjének lánya.

Az ügy megértéséhez tudni kell, hogy a nő a mentességet egy ritka betegségére hivatkozva kérte. Hogy mi az, a személyiségi jogok védelmi miatt nem írjuk le. Ám ez az állapot a felsőoktatási törvény fogyatékoságokat felsoroló **rendeletében** nem szerepel. A jogszabály a mozgáskorlátozottságot, hallássérültséget, látássérültséget, beszédfogyatékoságot, pszichés fejlődési zavart (ide tartozik a diszgráfia, diszlexia, figyelemzavar, magatartászavar), és az autizmust sorolja fel. Az ezekkel élők kaphatnak felmentést részben vagy egészben például a nyelvvizsga alól.

Tény, hogy egy másik, a személyi jövedelemadóhoz kapcsolódó **adó jogszabály** viszont súlyos fogyatékoságnak nevezi a szóban forgó betegséget. Egy ilyen adóügyi hivatkozást be is csatolt a nő a kérelméhez. Érdeemes tudni, hogy az adórendelet ide veszi a legsúlyosabb betegségeket, rendellenességeket, de olyan krónikus állapotokat is, amik a köznyelvben nem minősülnek fogyatékoságnak, például a cukorbetegséget, lisztérzékenységet és a laktóz-intoleranciát is. A nő betegsége nem olyan, amit bárki klasszikus fogyatékoságként értelmezne.

A nő a dékánnak írott kérelmében arra hivatkozott, hogy

- van az említett betegsége,

- teljesítette minden vizsgakötelezettségét,
- dolgozik és gyereket nevel,
- letette az intézményi belső, nem akkreditált nyelvvizsgát, az IKI-t.

A levelében a nő egyébként a felsőoktatási törvény egyik nyelvvizsgakövetelményéről szóló passzusára is hivatkozik (ezt jobbra olvashatják, a keretes részben), ám ebben nincs szó a betegség miatti akadályoztatásról.

Az egyetem szerint ez ritka, de megtörténhet

Mire hivatkozva kérte a könnyítést?

Ha a felsőoktatási intézmény szervezeti és működési szabályzata így rendelkezik, (...) az oklevél, illetve a bizonyítvány megszerzéséhez előírt általános nyelvvizsga-követelmény teljesítése alól mentesülnek azok a hallgatók is, akik a sikeres záróvizsga napjától számított három éven belül nem mutatták be a felsőoktatási intézménynek az általános nyelvvizsgát igazoló okiratot és az oklevél, illetve a bizonyítvány megszerzéséhez előírt általános nyelvvizsga-követelmény teljesítése helyett a felsőoktatási intézmény által szervezett külön nyelvi vizsgát tesznek. Ez a rendelkezés azoknál alkalmazható utoljára, akik a 2012/2013. tanévben tesznek záróvizsgát. (Nftv, 107. passzus (2).)

Megkerestük az egyetemet. Válaszukban azt írták, nem tudják elképzelni, hogy hogyan jutottunk hozzá törvényesen bármely hallgató személyes adatához, így annak figyelembe vételével válaszolnak, hogy a hallgatói adatok továbbítása szigorú feltételekhez kötött.

"Átvizsgálva a 2014-es nyilvántartásainkat, találtunk olyan esetet amelyben egy hallgatónk, aki az intézményi nyelvi vizsga sikeres letétele után még nem lett volna jogosult a diplomára, de tekintettel súlyos fogyatékoságára az Nftv. 49.§ (8) jogcímén, dékáni határozat alapján kapott diplomát" - folytatódik a válasz, vagyis nem a nő által kért paragrafus alapján adták ki végül az oklevelet. Sőt: ez a jogcím az Index által megismert akkori dékáni határozatban sem szerepelt.

Az egyetem által a mostani válaszban hivatkozott passzus valóban azt írja, hogy "a fogyatékosággal élő hallgatót (...) szükség esetén mentesíteni kell a nyelvvizsga vagy annak egy része, illetve szintje alól". De ezzel visszakanyarodunk ahhoz, hogy a törvény rendeletében felsoroltak között nincsen az az elváltozás, betegség ami a nőt érinti. Igaz, az állapot fizikai kíméletet és gyógyszerelést igényel.

Az egyetem azt is közölte, hogy

” a kérdéses dékáni határozat minden tekintetben megfelel a jogszabályoknak. Tekintettel a speciális körülmények fennállására, ilyen egyéni döntési eset nagyon ritkán fordul elő.

Megkerestünk egy felsőoktatási jogi szakértőt. Ő az ügy részletes ismerete nélkül, neve mellőzését kérve azt mondta, nem állítható, hogy biztosan jogszabályt sértett az egyetem, de annak ellenkezője sem. Ha egy belső szabályzat a dékán kezébe adja a döntést, akkor nem lehet belekötni. "Az a méltányosság lényege, hogy valaki saját jogkörben határozhat." És előfordulhat az is, hogy egyes betegségek alapállapotban nem, de ha súlyosbodnak, akkor gátolják a mozgást. A kérdés inkább az, hogy ha megnyílik egy ilyen surranópálya, akkor az nem értékteleníti-e el a diplomát, illetve hány ember használhatja ki, mondta a szakértő.

Érdekesség, hogy Török Márk szegedi HÖK-elnök **egy nyári levelében** egy nagyon hasonló ügyet emlegetett konkrétumok nélkül. **Akkori interjúnkban** nem akart az ezzel kapcsolatos kérdéseinkre érdemben válaszolni, és most is elzárkózott a nyilatkozattól.

KAPCSOLÓDÓ

Nem vagyok törvényen kívüli betyár, ezek csak a rendszer hibái

Török Márk 12 éve a hallgatói önkormányzat elnöke Szegeden, most 12 dékánnak lett belőle elege. Eddig távozni akart, de most már csak azért is marad, és még évekre tervez. Interjú.